

Sestavni del komunističnega vrha so bila praznovanja. Praznovanje 70-letnice Josipa Vidmarja; pred njim stojita Edvard Kardelj in Miha Marinko.

Revolucionarji na Brionih

V. M.

Sektor za popravilo krivic (po novem Študijski center za popravilo krivic) je četrto knjigo, ki jo je pripravil za tisk, naslovil *Dokumenti o privilegijih političnih in državnih funkcionarjev v Sloveniji v obdobju socializma*.

Glade na vsebino so dokumenti razvrščeni v naslednje skupine: stanovanjski privilegiji, zdravstveni privilegiji, preskrba s prehrabeniimi artikli in pijačami ter razne storitve, dodeljevanje dragocene stanovanjske opreme in umetnin iz federalnega zbirnega centra, podeljevanje izjemnih pokojnin, priznavaln in drugih prejemkov, ugodnosti pri preživljanju življenjskih jubilejev – odlikovanja in obdarovanja jubilarov, organiziranje lova in ribolova.

Objavljenih je veliko različnih imenskih seznamov, ki jasno kažejo, kdo je bil deležen ugodnosti, npr.: seznam 1.180 oseb, ki so se lahko zdravile v Sanatoriju Emona (od srede 60. let v Bolnišnici Petra Držaja v Šiški), seznam obiskovalcev Opere in Drame v Ljubljani, pregled

prejemkov izjemnih republiških priznavalnin in izjemnih pokojnin, pregled funkcionarjev, ki so lahko dopustovali na Brionih, seznam funkcionarjev, katerim v čast so bile ob njihovih življenjskih jubilejih organizirane slovesnosti, seznam udeležencev na funkcionarskem lovu itd.

Dokumenti o privilegijih niso zanimivi samo za branje, ampak predstavljajo pomemben vir za vrednotenje polpretekle zgodovine. Iz njih si je mogoče ustvariti sliko, kako so pripadniki takratne socialistične oblasti elite uživali poseben status in si privoščili razkošno življenje na račun republiškega proračuna, kar je bilo v popolnem nasprotju z načeli o socialni enakosti in pravičnosti, ki so jo propagirali navzven, za ljudi, ki so jim vladali. Dokumente sta za objavo pripravili Marta Milena Keršič in Neža Stres. **D**

04/4-1962/10
8/4-1962

Na podlagi 1. odstavka 48. člena Zakona o stanovanjskih razmerjih (Ur. list FLEJ št. 16-279/59) in 3. ter 5. člena Pravilnika o oddajanju stanovanj, s katerimi razpolaga Izvršni svet Ljudske skupščine LRS (Ur. list LRS št. 7-42/60) ter na osnovi odločbe sekretarja Izvršnega sveta LS LRS št. 01-601/75-60 od 25/6-1960 se izdaja sledeča

o d l o č b a

tov. ZDENKI KIDRIČ, članici CK ZKJ, sedaj stamajoči v Beogradu, Kneza Miloša št. 16/V, se dodeljuje
5 sobno stanovanje s kabinom v III. nadstropju v Valvasorjevi ulici št. 7, v skupni izmeri 168,4 m².

O b r a s l o ž i t e v

Tov. Zdenka Kidrič rabi za svoje delo in za potrebe svoje 4 članke družine primerno stanovanje v Ljubljani.

Dostavljeno:
1. tov. Zdenki Kidrič,
2. Hišnemu svetu v Valvasorjevi 7,
3. Stan. odd. OBLO Ljubljana-Center,
4. Računovodstvu Uprave zgradb,
5. Arhiv.

Upravnik
France Kavčič

UPRAVA ZGRABE URADOV
IN ZAVODOV LRS

S e z n a m

premične stanovanjske opreme, ki se z odločbo sekretarja Izvršnega sveta št. 41-8/62, z dne 4/12-1962 prenaša v last tov. Zdenke Kidrič.

Jedilni kot

- jedilna miza v brestu in jesenu z ultrapas ploščo
- oblazinjena klopa v brestu
- kombinirana omara s predali in policami s stensko oblogo v brestu
- 4 stoli v brestu s črnila naslonjalom
- okenske zavese

Poselska soba

- kavč v jesenu s stensko oblogo iz polivinila
- omara za obleke z dvojnimi vrati v jesenu
- okenske zavese

Delovna soba

- kavč v mahagoniju
- kombinirana omara s 14 vrati, 6 predali in s knjižnimi policami v mahagoniju
- pisalna miza s predalom v mahagoniju
- oblazinjen stol v mahagoniju
- dva fotelja v mahagoniju
- okenske zavese
- lestenec s petimi svetilkami

Dnevna soba

- dva lestenca s po petimi svetilkami
- okenske zavese

Dekliška soba

- kavč v lesu novingni
- pisalna miza z dvema predaloma v lesu novingni
- klubska mizica s steklom v lesu novingni
- omara za perilo z vrati in predali v lesu novingni

- kombinirana omara s štirimi vrati, s štirimi predali in z odprtimi policami v lesu novingni
- oblazinjen stol
- trije fotelji
- okenske zavese
- lestenec s petimi svetilkami

Spalnica na zahodni strani

- kavč s stensko oblogo kombiniran z odprto omarico in omarico z vrati in z osmimi predali v javorju
- pisalna miza s dvema predaloma v javorju
- klubska mizica s steklom v javorju
- kombinirana omara z dvajsetimi vrati, štirimi predali, štirimi angleškimi predali in s policami v javorju
- oblazinjen stol v javorju
- trije fotelji v javorju
- okenske zavese
- lestenec s tremi svetilkami

Spalnica na vzhodni strani

- dva kavča v padoku v kombinaciji z omarico in z ogledalom
- dvodelna omara s predali za perilo v padoku
- dve omari za obleke z dvojnimi vrati in predali v padoku
- klubska mizica v padoku
- trije fotelji v padoku
- stolček v padoku
- okenske zavese
- dva lestenca s po petimi svetilkami

Ljubljana, dne 14/12-1962.

Pomočnik upravnika
Dr. Peter Grmek

Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije
IZVRŠNI SVET

Na podlagi sklepa izredne seje Izvršnega sveta Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije z dne 12/4-1962 in v zvezi z odločbo 3. odstavka 3. člena Zakona o lastnini na delih stavb (Uradni list FLEJ št. 16/59) izdaja Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije.

O D L O Č B A

Glade na obvezo Izvršnega sveta Ljudske skupščine LR Slovenije z dne 12.4.1962, da bo Izvršni svet Ljudske skupščine LR Slovenije izročil družini pokojnega Borisa Kidriča v last enodružinsko stanovanjsko hišo v Ljubljani

se njegovi vdovi tov. Zdenki Kidrič in Decogroda, Kneza Miloša 16 ter njunima otrokoma in sponzorizirano v njihovi hiši v Ljubljani, Valvasorjeva 7, zgrajeni in stojeci na parceli št. 203/3, VI. št. 1/5 k.o. Kapucinske predmestje in sicer petsobno stanovanje v tretjem nadstropju s pripadajočimi pritliklinami in garažo št. 4, kakor je to stanovanje zajeto po priloženem gradbenem stanovanjskem načrtu.

Pri navedeni stavbi naj se izvrši vključna doživljenjske brezplačno uporabne pravice petsobnega stanovanja v tretjem nadstropju s pripadajočimi pritliklinami in garažo št. 4 v zemljiško knjigo, ki jo predvideva 48. člen zakona o lastnini na delih stavb, v korist tov. Zdenke Kidrič in njenih hčera in .

Štev.: 465-1/63
Ljubljana, dne 28/3-1963

S e k r e t o r
Peter Zorko l. r.

Točnost prepisa potrjuje

Uprava zgradb in zavodov LRS

Zdenka Kidrič, najstarejša upokojenka v Sloveniji

Odločba o dodelitvi petsobnega stanovanja Zdenki Kidrič na Valvasorjevi 7 v Ljubljani 8. aprila 1961. Kdo je (bila) Zdenka Kidrič? Formalno žena Borisa Kidriča, za Kardeljem drugega človeka komunistične revolucije. Izšolana v Stalinovi Sovjetski zvezi je bila leta 1941 tako zanesljiv kader, da je takoj na začetku postala načelnica najpomembnejše revolucionarne ustanove, tajne politične milice, imenovane Varnostno-obveščevalna služba OF (VOS OF). Ne glejte v *Enciklopedijo Slovenije*, kaj je VOS počela, saj tam o tem nič ne piše. VOS je skrbela za izsekavanje poti, po kateri so komunisti stopali na oblast. Zbirala je podatke o političnih nasprotnikih, proti njim vodila propagandno vojno in jih uničevala na vse mogoče načine. Za toliko opevano kolaboracijo je na primer kriva VOS (Zdenka Kidrič), ne pa njene žrtve, ki so svoje življenje morale reševati pri okupatorjih. Če jih niso, praviloma niso preživeli.

Se sprašujete, kaj je Zdenka Kidrič počela po letu 1945, po koncu vojne in revolucije? Prav nič. Formalno je nekaj časa zasedala nekatere protokolarne funkcije, v resnici pa je v prvih letih po revoluciji uživala komunistično »osvoboditev« kot neupokojena penzionerka. Vse do danes. Že 64 let.

Ko so v 60. letih v Šiški zgradili Bolnišnico Petra Držaja, so tam uredili poseben oddelek, namenjen zdravljenju izbrancev komunističnega režima.

INFORMACIJA

Ob izpraznitvi družinske stanovanjske hiše v Levstikovi 10, ki jo je uporabljal tov. Miha Marinko, ki je bila spremenjena v poslovne prostore za Republiški sekretariat za mednarodne odnose, je bilo Mihi Marinu ku dodeljeno nadomestno 3-sobno stanovanje ob Riharjevi cesti, simu [redacted], garsoniera v istem bloku, hčerki [redacted], 1-sobno stanovanje v Gregorčičevi ulici 11, ki ga je že preje uporabljal pok. Mica Marinko in [redacted] 1-sobno stanovanje (začasno) v bloku ob Riharjevi cesti, katerega pa je že vrnila Komisiji.

Kavčič Stanetu, je bila z odločbo od 11. I. 1968 oddana na uporabo stanovanjska hiša na Cesti 27. aprila št. 37. Kavčič Stane je kot imetnik stanovanjske pravice z dovoljenjem ustreznih organov občine Ljubljana Vič-Rudnik, leta 1977 to stanovanjsko hišo preuredil v dve stanovanjski enoti v 4-sobno in 3-sobno stanovanje z ločenima vhodoma. Adaptacijo je opravil na svoje stroške.

Po smrti pop. Borisa Kraigherja je bilo njegovim otrokom in sicer [redacted] dodeljeno v bloku ob Riharjevi cesti 1-sobno stanovanje, [redacted], 2-sobno stanovanje v Veselovi 10 in hčerka [redacted], 2-sobno garsoniera, Trg MDB št. 12.

Ljubljane, dne 21. VII. 1978

Ive Ivo

B e b l e r Aleš, pride predvidoma junija v Slovenijo.

Možnosti:

1. vila v Gorupovi ul. - včasih jo je koristil podpredsednik Kardelj,
2. vila s 5 sobami, kjer sedaj stanuje Apih Milan, ki se v oktobru izseli, (ima centralno kurjavo)
3. 5-sobno stanovanje [redacted] v "Kozolcu" na Titovi, ki bo izpraznjeno v oktobru.

Želi vilo z vrtom na Mirju ali tudi kje drugje izven mesta. Vili daje absolutno prioriteto pred konfortnim stanovanjem v centru mesta.

02. 11. 78. Šiški predel, da se pride v Slovenijo

Vila z vrtom Aleša Beblerja

Zabeležka o dveh vilah in stanovanju v Ljubljani, ki so bili dani na izbiro revolucionarju Alešu Beblerju. V dopisu piše, da si je Bebler zaželel vilo z vrtom na Mirju ali tudi kje drugje zunaj mesta in da vili daje »absolutno prednost«, celo pred »konfortnim stanovanjem v centru mesta«.

Kdo je bil Aleš Bebler? Eden vodilnih revolucionarjev. Kot komunist se je odšel bojevat »za pravično stvar« v Španijo. Tam se je prekalil v boju, predvsem pa naučil revolucionarnih metod. Med vojno ga je partija v Sloveniji uporabila za organiziranje »odpora«, v resnici pa komunistične zasedbe terena na Primorskem. Kako je bilo to, se v svoji knjigi *Tragedija v Cerknem* dotika zgodovinar dr. Boris Mlakar, veliko bolj konkretno pa Tatjana Rejec v knjigi *Partija in tigrovc*. Šlo je za trdega revolucionarja, ki je v specifičnih razmerah, ki so vladale na Primorskem, organiziral in vodil partizanstvo, ki je bilo partijska vojska za zasedbo komunistične oblasti. V nasprotju s splošnim mnenjem so komunisti tudi na Primorskem morili ljudi, mnoge zavedne Slovence in žrtve fašizma. Od leta 1942 naprej. Po vojni je partija Aleša Beblerja za njegove zasluge nagradila z diplomatsko službo, in kot vidimo, si je lahko izbiral prestižne vile z vrtom na Mirju.

Z adaptacijo stanovanjske hiše Ceste 27. aprila št. 1, so bile poleg 3-sobnega stanovanja z dvema kabinetoma, ki ga uporablja Josip Vidmar, pridobljene še tri stanovanjske enote, ki jih sedaj uporabljajo [redacted] 3-sobno stanovanje [redacted] 3-sobno stanovanje [redacted] 3-sobno stanovanje. Hiše je v upravljanju Staniinveste iz Ljubljane, kamor plačujejo stanovalniki, ki jo Staniinvest uporablja za tekoče in investicijsko vzdrževanje hiše. Hiše ime skupno 528 m² uporabne stanovanjske površine.

Privilegije uživali tudi otroci

Pod številko 21 je objavljen dokument s kriteriji za izdelavo spiska upravičencev do zdravljenja v Emoni oz. leta 1972 že v tretjem oddelku Bolnišnice dr. Petra Držaja v Šiški. V dokumentu je govor, »kako in komu čim prej zagotoviti intenzivno skrb« oz. zdravstveno oskrbo v posebnem oddelku za funkcionarje in njihove sorodnike v Bolnišnici Petra Držaja v Šiški. Šlo je za »intenzivno skrb za revolucionarje in tudi medvojni kader«. Kot vidimo, so celo znotraj komunistične nomenklature delili ljudi na »revolucionarje« in »medvojni kader«. Kje je bil potem šele »delavski razred« oz. »delovni ljudje in občani«. To posebno oskrbo v bolnišnici so, kot so zapisali, »dolžni takoj storiti, ker tu nas čas lovi«. Avtor dopisa apelira na omejitve »na ozek krog« tistih, ki pridejo v poštev, to pa so na »primer predsednik in podpredsednik Skupščine in IS, predsednik in sekretar CK, predsednik SZDL, sindikatov, predsednik in podpredsedniki RK ZB«.

Na seznam privilegirancev pri zdravljenju na posebnem bolnišničnem oddelku so v prvi vrsti prišli predvojni člani Komunistične partije Slovenije in nosilci »partizanske spomenice 1941« ter člani IO Osvobodilne fronte, člani predsedstva SNOS in Avnoja ter narodni heroji.

V knjigi objavljeni dokument z zaporedno številko 23 obsega trinajst strani. Na njem je seznam 1.180 privilegiranih upravičencev do zdravljenja v »Emoni«. Gre za zelo zanimiv dokument, ki nam zelo jasno pove, kdo so bili najbolj privilegirani ljudje (komunisti) v udbovskem režimu, skupaj z njimi pa so se v »Emoni« lahko zdravili tudi njihovi zakonski partnerji in otroci. Med otroki najdemo mar-

Sanatorij Emona na Komenskega ulici v Ljubljani, po vojni rezerviran za zdravljenje prvakov revolucije

sikatero ime sedanjih politikov ali »druženopolitičnih delavcev«, ki vedrijo in oblačijo v demokratični Sloveniji, zasedajo razne funkcije, odbore in komisije ter odločajo, kaj se bo delalo, raziskovalo, pisalo ali učilo. Da si ne bi po naključju kdo mislil, da je v Sloveniji socializma konec. To, kar so počeli nekateri nekoč, počnejo še danes, pa čeprav jim je zgodovina že zdavnaj formalno vzela pooblastila. Kako se temu reče? Uzurpacija zgodovine.

367. Kapetanović Hajro	416. Klopčič Angela
368. Maranović Nikola	417. Klopčič Franc ✓
369. Kardelj Aleš	418. Kmetec Ema
370. Kardelj Bojži	419. Kmetič Draga
371. Kardelj Bojan	420. Knez Ciril
372. Kardelj Edvard ✓	421. Knez Jože
373. Kardelj Franoka	422. Knez Rihard ✓
374. Kardelj Jani	423. Kobe Slavko
375. Kardelj Pepca ✓	424. Kocijančič Marij
376. Kardelj Vera	425. Kocjan Tine
377. Kastelic Ferdinand	426. Kocjančič Ivan
378. Kastelic Franc	427. Kocjančič dr. Krista
379. Kastelic Janja	428. Kodolca Vilko
380. Kastelic Olga	429. Kodran Inge
381. Kastelic-Hočevar Zora	430. Kodran Jože
382. Kašper Jože	431. Kogej Marija
383. Katrulja Stanko	432. Kogej Nataša
384. Kavčič Mojko	433. Kogej Ivica
385. Kavčič Hinko	434. Kogoj Vasja
386. Kavčič Jože ✓	435. Kogovšek Marija
387. Kavčič Niko	436. Kokalj Franc
388. Kavčič Ranka	437. Kolar Alenka
389. Kavčič Stane ✓	438. Kolar Franc
390. Kavčič Stane ml.	439. Kolar Katja
391. Kečkeš Andrej	440. Kolar Štefka
392. Kečkeš Viktor	441. Kolenc Boštjan
393. Kegel Davorina	442. Kolenc Marija
394. Kegel Evgenija	443. Kolenc Riko ✓
395. Kegel Marija	444. Kolman Hela
396. Kerin Andrej	445. Kolman Pavla
397. Kerin ing. Lojze ✓	446. Kolman Stane
398. Kerin Mihec	447. Komel Franta
399. Kerin Minca	448. Konvalinka dr. Kostja
400. Kern Helena	449. Konvalinka Majda
401. Kerstnik Lojze	450. Kopitar Jože
402. Kerstnik Stane	451. Koprivec Bilka
403. Kidrič Zdenka ✓	452. Koprivec Ignac
404. Kimovec Franc-Ziga ✓	453. Kordiš Fani
405. Kimovec Vida	454. Koren Marija
406. Kiureki dr. Radmila	455. Korošec Evgenija
407. Kladiivar Jože ✓	456. Korošec Ivan
408. Kladiivar Traudi	457. Korošec Pavla
409. Klanjšek Ada	458. Korošec ing. Viktor
410. Klanjšek Lenčka	459. Kos Anton
411. Klanjšek Vasja ml.	460. Kos dr. Franc
412. Klemenčič Angela	461. Kos Karel
413. Klemenčič ing. Ivo ✓	462. Kosec Vekoslav
414. Klemenčič Jelka	463. Kosin Marko
415. Klemenčič Vladimir	464. Kosmina Igor

1036. Tominšek Silva	1083. Vidovič Viktor
1037. Tominšek dr. Teodor ✓	1084. Vidrajz Iado
1038. Tomše Dušan	1085. Vidrajz Olga
1039. Tomše Romana	1086. Vilfan ing. Boštjan
1040. Tomše Tamara	1087. Vilfan Jela
1041. Tomšič Ančka	1088. Vilfan dr. Jože ✓
1042. Tomšič Marija	1089. Vilfan Marija ✓
1043. Tomšič Vida ✓	1090. Vilfan dr. Sergej
1044. Tovornik Ivanka	1091. Vipotnik Frančiška
1045. Tramšek Elica	1092. Vipotnik Janez ✓
1046. Traven Terezija	1093. Vipotnik Janez ml.
1047. Trbanc Vlasta	1094. Vipotnik Miha
1048. Trček Vinko	1095. Vipotnik Olga
1049. Tregubov dr. Vladimir	1096. Vipotnik Vinko
1050. Troha Milena	1097. Vočkič Petra
1051. Trtnik Miro	1098. Vodopivec Aleš
1052. Turk Franjo ✓	1099. Vodopivec Cvetka
1053. Turk Majda	1100. Vodopivec Magda
1054. Turnher Anton	1101. Vodopivec Mitja
1055. Turnher Edo	1102. Vodopivec Peter
1056. Turnher Fedja	1103. Vodopivec Vlado ✓
1057. Turnher Maja	1104. Vođušek dr. Žiga ✓
1058. Turnšek Frančiška	1105. Vogrič Ludvika
1059. Tušek Mirko ✓	1106. Vogrič Nada
1060. Udovič Frane	1107. Vogrič Rudi
1061. Ukmur Anton	1108. Vošnjak Marjetka
1062. Uranjek Marija	1109. Vojska dr. Danilo
1063. Urbančič Alenka	1110. Vojvodič Gojko
1064. Urbančič Boris	1111. Voljč Nace ✓
1065. Urbančič Marjan	1112. Volk Vera
1066. Urbančič Martina	1113. Vošnjak Čeda
1067. Valher Zmago	1114. Vošnjak Anja
1068. Velušček Jože	1115. Vošnjak Mitja
1069. Venišnik Liza	1116. Vošnjak Sergej
1070. Venišnik Milan	1117. Vošnjak Tatjana
1071. Venišnik Vesna	1118. Vošnjak Vera
1072. Verbič Alojz	1119. Vovk Adela
1073. Vesel Stane	1120. Vovk Ana
1074. Vidic Joze	1121. Vrabec Olga ✓
1075. Vidmajer Lojze	1122. Vratič Štefka
1076. Vidmajer Pepca	1123. Vrbič Jule
1077. Vidmar Anton ✓	1124. Vrbinč Jože
1078. Vidmar dr. Josip ✓	1125. Vrezec Nevenka
1079. Vidmar Nada	1126. Vrlovec Marjena
1080. Vidmar Rok	1127. Vrlic Milka
1081. Vidmar Vera	1128. Vukmanovič Tempo
1082. Vidmar Živa	1129. Zagoričnik Stane

Živeti na račun drugih

Informacija o dodelitvi stanovanj štirim revolucionarjem: Mihi Marinku in njegovim otrokom, Stanetu Kavčiču, otrokom v prometni nesreči umrlega Borisa Kraigherja ter o prenovi hiše Josipa Vidmarja julija 1978. Hiše Josipa Vidmarja? Vse te hiše in stanovanja so bili ukradeni, njihovi lastniki pa uničeni ali pregnani. Miha Marinko je bil po rangu četrti vodilni komunist v Sloveniji (za Kardeljem, Kidričem in Leskoškom). Bil je deležen velikega zaupanja, saj je ves čas dosledno izvrševal vse naloge. Enako Boris Kraigher, notranji mi-

nister, odgovoren za mnoge procese, taborišča, smrti in trpljenja. Stane Kavčič je bil partizan in revolucionar, ko pa si je konec 60. let dovolil nekaj drobtin liberalizma, ga je tovarišija v trenutku upokojila. Kot Kocbeku se tudi njemu ni nič zgodilo v nasprotju s tisoči drugih Slovencev. Sta le precej prispevala za stvar revolucije. Josip Vidmar? Nadarjen intelektualec kot vrsta drugih, ki so v ideji komunizma videli rešitev svojega življenjskega »problema« – lepo živeti na račun drugih.